

NSZ: Tri četvrtine radnika

dobije otkaz kad isteknu

subvencije

Izvor: Danas, 20.03.2017.-

Autor: G.Vlaović. -

*** Od ukupno 7.732 ljudi zaposlenih po osnovu subvencija u 2011, 2012. i 2013, danas radna mesta ima samo njih 2.058; ostalih 5.674 su dobili otkaze ***
Nacionalna služba za zapošljavanje Danasu je dostavila ove podatke nakon tvrdnji ASNS da na poslu ostaje pet odsto radnika kad isteknu državne dotacije

Skoro tri četvrtine radnika zaposlenih u firmama koje su dobile državne subvencije za otvaranje novih radnih mesta, dobilo je otkaz kad su te subvencije istekle, pokazuju zvanični podaci Nacionalne službe za zapošljavanje dostavljeni Danasu.

Prethodno je Ranka Savić, predsednica Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata, izjavila našem listu da po njihovim podacima samo pet odsto radnika zadrži posao kad prođu subvencije, pa iako se ova brojka ispostavila previsoka, pokazalo se i da nije daleko od pravog stanja, jer poslodavci zaista otpuštaju veliku većinu radnika čim dobiju sav novac od države za njihova radna mesta.

Naime, kako navode u Nacionalnoj službi za zapošljavanje, od 2011. do 2013. godine država je subvencionisala otvaranje 7.732 radna mesta. Danas u tim firmama radi samo 2.058 ljudi. To znači da je samo 27 odsto zaposlenih zadržalo svoje radno mesto do danas, što je svakako mali procenat s obzirom da faktički država plaća njihova primanja. Taj podatak i činjenica da zaposleni u tim preduzećima imaju niske plate omogućavaju investitorima

koji su dobili subvencije visoke profite koje očito i dodatno uvećavaju postepeno otpuštajući radnike nakon isteka subvencija.

Statistika pokazuje da je 2011. godine u firmama koje su dobile subvencije posao našlo 6.045 radnika, sledeće godine 761, a 2013. godine 926. Prema ugovorima sa državom, poslodavci su bili dužni da dve godine po dobijanju subvencija ne smanjuju broj zaposlenih. Kako se pokazalo, strahovi stručnjaka koji su upozoravali da će odmah po proteku tog perioda uslediti otpuštanja bili su potpuno opravdani.

Tako je po zvaničnim podacima NSZ, od 6.045 radnika zaposlenih uz subvenciju 2011. godine, posle isteka ugovorne obaveze u radnom odnosu ostalo 3.700 ljudi, odnosno 61,21 odsto. Ali, poslodavci su nastavili da ubrzano otpuštaju ljude, tako da je posle godinu dana na poslu ostalo tek 1.432, odnosno 23,69 odsto zaposlenih. Broj radnika koji su radili više od godinu dana po isteku ugovorne obaveze je 2.268, odnosno 37,52 odsto, a broj onih koji i sada rade kod istih poslodavaca je 1.389, odnosno 22,98 odsto - manje od četvrtine.

Slično je bilo i sa radnicima koji su posao dobili na osnovu subvencija u 2012. godini. Tada je zaposleno 761 ljudi da bi nakon isteka ugovorne obaveze na poslu ostalo njih 515. U sledećih 12 meseci taj broj se smanjio na samo 171, odnosno 22,47 odsto. U četvrtoj godini je broj radnika povećan na 344, odnosno 45,20 odsto originalnog broja, da bi zatim opet usledili otkazi, tako da danas broj radnika koji tih poslodavaca iznosi 237, odnosno 31,14 odsto originalnog broja.

Kod subvencija iz 2013. godine ponovljena je ista priča, tako da od prvobitno zaposlenih 926 radnika, danas u firmama koje su tada primile državni novac radi 432 ljudi, odnosno 46,65 odsto.

Dakle kada se pogleda za koliko je radnika država platila subvencije, a koliko ih danas radi u firmama koje su uzele taj novac, vidi se da je radna mesta zadržalo tek 27 odsto zaposlenih, dok je ostalih 73 odsto dobilo otkaze.

Država Srbija će ove godine kroz subvencije privatnim poslodavcima izdvojiti 2,8 milijardi dinara, plus dodatnih 550 miliona dinara za osobe sa invaliditetom, kako bi finansirala otvaranje novih 20.200 radnih mesta. Dok nadležni smatraju da je reč o učinkovitom načinu za smanjenje stope nezaposlenosti sindikalci i stručna javnost ističu da sistem subvencija poslodavcima predstavlja najobičnije bacanje para jer izuzetno mali procenat radnika zadrži zaposlenje i posle isteka subvencija.

Nude obuku, ne i posao

U Nacionalnoj službi za zapošljavanje su 7. februara objavili 11 javnih poziva i konkursa, koji su uglavnom namenjeni poslodavcima koji pripadaju privatnom sektoru, što je, kako ističu, još jedan doprinos razvoju preduzetništva i privatne inicijative. Među tim pozivima dominiraju oni preko kojih se realizuju stručne prakse, obuke, samozapošljavanje i javni radovi. Dakle, uglavnom je reč o projektima koji ne garantuju da će zaposleni zadržati svoja radna mesta nakon isteka subvencija. To je upravo i osnovna zamerka koju upućuju sindikati.

Programi za 2015. i 2016. još u toku

U Nacionalnoj službi za zapošljavanje nisu mogli da nam dostave podatke za zaposlene po programima iz 2015. i 2016. zato što još nije prošlo dve godine od odobravanja ovih subvencija, što znači da za sada ti poslodavci još ne smeju da smanjuju broj zaposlenih, dok podataka za 2014. nema jer u toj godini nisu davane subvencije.